

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

«___» _____ 2018 р.

Голова приймальної комісії

_____ **І. С. Бондар**

**Програма фахового випробування
для вступу на II та III курс освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 242 «Туризм»
на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня
«Молодший спеціаліст» за спорідненими спеціальностями**

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри
міжнародного туризму
Протокол № 10 від 12.02.2018 р.

Київ-2018

Вступ

На навчання для вступу на II та III курс освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм» Київський національний університет культури і мистецтв приймає абітурієнтів на вакантні місця ліцензованого обсягу осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень «Молодший спеціаліст» за спорідненими спеціальностями. Прийом здійснюється за результатами фахового випробування. Фінансування навчання здійснюється за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Якщо абітурієнт подав заяви і на денну і на заочну форми навчання, то фахове випробування він складає єдине, за розкладом денної форми навчання. У випадку, якщо абітурієнт не склав фахове випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі.

Мета фахового випробування – створення рівних можливостей для вступу на навчання осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста на основі виявлення рівня знань, умінь і навичок, одержаних абітурієнтами, перевірки фахових теоретичних знань та можливості їх застосування на практиці.

На вступне фахове випробування виносяться дисципліни першого та другого року навчання для вступників освітнього ступеня «Бакалавр» напряму підготовки «Туризм», а саме:

- основи туризмознавства;
- туристичне краєзнавство;
- регіональне середовище туристичної діяльності;
- організація туристичних подорожей;
- туристичне країнознавство;
- спеціалізовані види туризму.

Програма включає: вступ, зміст дисциплін програми фахового випробування, перелік питань до програми фахового випробування, порядок проведення та оцінювання результатів фахового випробування, список літератури для підготовки до фахового випробування.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІН ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА

Предмет курсу. Зміст і завдання курсу. Місце курсу в системі дисциплін спеціалізації. Туризм як соціальне явище. Місце туризму в економіці країни. Функції туризму в суспільстві.

Поняття туристичної термінології. Туристична термінологія. Володіння туристичною термінологією, як фахова вимога.

Поняття класифікації туризму та її доцільність в організації туристичної діяльності. Основні критерії класифікації туризму. Класифікація видів туризму. Основні види туризму.

Поняття спеціальної туристичної літератури. Класифікація типів і видів туристичної літератури. Довідкова та методична література з питань туристичної діяльності. Принцип підбору та роботи з туристичною літературою. Вимоги до спеціальної туристичної літератури.

Поняття туристичної індустрії. Структура туристичної індустрії. Туристичний продукт, його види та особливості виробництва. Умови функціонування туристичної індустрії.

Загальні положення державного регулювання туристичною галуззю. Структура управління туризмом в Україні. Організаційні схеми управління туристичними підприємствами. Основні державні документи.

Поняття туристичних ресурсів. Класифікація туристичних ресурсів. Поняття туристичного районування. Принципи туристичного районування. Основна схема туристичного районування.

Туризм та навколишнє середовище. Охорона природи в туризмі. Туристичне природокористування. Види заповідних територій.

Поняття та структура міжнародного туризму. Фактори сприяння та гальмування розвитку міжнародного туризму. Динаміка розвитку міжнародного туризму. Типологія та класифікація туристичних організацій в міжнародному туризмі. Міжнародне співробітництво в галузі туризму.

Поняття туристичної культури. Збереження культурно-етнічної своєрідності туристичних регіонів. Туристична етика. Туризм і релігія. Туристична субкультура.

Поняття глобалізації. Позитивні і негативні чинники розвитку туризму в умовах глобалізації. Геополітика і національна політика щодо розвитку туризму. Формування глобальних мереж в туристичній діяльності.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

Туристично-пам'яткознавча характеристика визначних музеїв України. Музейні установи в системі освіти, культури і туризму. Музей як соціокультурний інститут. Поняття «музей». Соціальні функції музею. Класифікація музеїв. Музейний предмет та його властивості. Музейна архітектура. Музейна комунікація. Науково-дослідна робота музеїв. Організація музейних фондів. Вивчення музейних предметів. Облік музейних фондів. Зберігання музейних фондів (режим зберігання, задачі консервації та реставрації, упаковка і транспортування музейних предметів, система зберігання музейних фондів). Експозиційна робота музею. Основні поняття. Методи побудови музейної експозиції. Експозиційні матеріали. Проектування експозиції (наукове і художнє проектування експозиції, основні етапи проектування музейних експозицій). Культурно-просвітницька робота музеїв. Основні форми культурно-просвітницької роботи музеїв. Музейні екскурсії. Різновиди культурно-просвітницької роботи музеїв (лекції, консультації, клуби, гуртки, музейні свята та ін.). Комерційна та фандрейзингова діяльність музеїв. Форми комерційної роботи музейних установ (послуги платного відвідування, експертиза (оцінювання), послуги оренди, салонні послуги, електронна комерція, аукціони, обміни експозиціями та тематичними виставками, виставково-ділова (форумна) діяльність, реалізація комерційних проектів із бізнес

структурами, спонсорінг). Фандрейзинг. Інноваційні форми роботи музейної діяльності. Музейні скарби України. Типи і профілі музеїв. Виставки і виставкова діяльність. Етапи розвитку музейної справи в Україні. Характеристика визначних музеїв країни. Краєзнавчі музеї України. Діяльність етнографічних музеїв. Художні музеї України. Розвиток музеїв-заповідників. Діяльність галузевих музеїв країни. Особливості підготовки і проведення музейних екскурсій. Професійна спеціалізація екскурсоводів. Музеї Києва як складова туристичних маршрутів.

Туристично-краєзнавчі ресурси Києва, правобережної та лівобережної України.

Туристичне краєзнавство у системі національного краєзнавства. Функції та методи дослідження туристичного краєзнавства. Джерела туристичного краєзнавства. Основні форми і види організації краєзнавчого руху. Родовід українського краєзнавства, його традиції. Перші краєзнавчо-туристичні товариства України. Розвиток краєзнавства в УРСР. Розвиток туристичного краєзнавства на сучасному етапі. Зелена рекреаційна зона Києва. Ретроспектива розвитку парків Києва. Природно-рекреаційний потенціал міста. Розвиток індустрії гостинності міста. Сучасний стан готельного господарства столиці. Пам'ятки давньоруського періоду (Князівські палаци, Десятинна церква, Софійський собор, Золоті ворота, Михайлівський собор, Печерський, Кловський, Видубицький монастирі). Забудова Верхнього міста та Нижнього. Одержання містом Магдебурзького права. Розвиток торгівлі в місті. Пам'ятки XVII-XVIII ст. (Києво-Могилянська академія, Арсенал, Андріївська церква, Кловський палац, Царський (Маріїнський). Пам'ятки XIX-XX ст., як екскурсійні об'єкти (Гостинний двір, університет Св. Володимира, Олександрівський костел, Володимирський собор та ін.). Історико-географічні краї Правобережної України. Історико-культурний потенціал історичної Київщини. Об'єкти релігійного паломництва на Черкащині. Природно-рекреаційний потенціал розвитку туризму на Волині. Фортифікаційні споруди Поділля. Спелеоресурси краю. Історико-архітектурні пам'ятки Чернігівщини. Палацово-паркові ансамблі Лівобережної України (Сокиринський, тростянецький, Качанівський). Історико-літературні пам'ятки Полтавщини. Виникнення та розвиток українського театру в краї. Курорти Полтавщини. Історико-культурні ресурси Слобожанщини. Розвиток освітньої діяльності в краї. Палацово-паркові комплекси Слобожанщини. Екскурсійні об'єкти краю. Сакральні споруди Сумщини. Гетьманські столиці краю.

Туристично-краєзнавчі ресурси Західної і Південної України. Природно-рекреаційний потенціал Західної України. Курортні місцевості регіону. Історико-архітектурна спадщина Львова. Розвиток замкового туризму в Західній Україні. Сакральні об'єкти Західної України. Етнографічний потенціал краю. Історико-культурна спадщина Закарпаття. Розвиток спелеоресурсів. Центри паломництва в краї. Природно-рекреаційні ресурси краю. Туристична інфраструктура регіону. Історико-культурний потенціал. Екскурсійні об'єкти краю. Історико-культурна спадщина Одещини. Фортифікаційні споруди Одеси. Курортні регіони краю. Природні заповідники краю. Використання промислових об'єктів в сучасній туристичній діяльності. Сакральні пам'ятки регіону. Природно-рекреаційні ресурси Автономної республіки Крим. Туристична інфраструктура. Екскурсійні об'єкти Південного берега Криму. Туристичні об'єкти Західного, Східного і Північного Криму. Фортифікаційні об'єкти краю. Спелеоресурси. Курортні місцевості. Сакральні об'єкти краю. Палацово-паркові ансамблі Південного берегу.

РЕГІОНАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальна характеристика регіонального середовища туристичної діяльності. «Регіональне середовище туристичної діяльності» як навчальна дисципліна. Основні поняття та визначення. Еволюція туризму в контексті географічної науки. Особистісні (людські) та територіальні (географічні) детермінанти туризму.

Туристський потенціал території та загальна характеристика його складових елементів. Туристські атракції. Туристичні умови. Туристична інформація.

Система географічних наук в туризмі. Предмет та завдання курсу «Регіональне

середовище туристичної діяльності». Курс «Регіональне середовище туристичної діяльності» в системі географічних наук. Термінологічний апарат. Туристська дестинація.

Геопросторові моделі туризму. Поняття туристичного районування. Сучасні концепції туристичного районування світу. Принципи туристичного районування. Концепція сталого розвитку туризму.

Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території. Накопичення, упорядкування та аналіз географічної інформації для цілей туризму. Джерела інформації курсу «Регіональне середовище туристичних центрів». Рейтингові методи.

Методи збору географічної інформації. Опис. Запит інформації. Оціночні методи. Інвентаризаційна таблиця. Туристичний паспорт території. Методи класифікації. Система індикаторів та класифікаційних ознак. Картографічний метод та форми його використання.

Географія туристських потоків світу, доходів та витрат. Поняття туристичного потоку. Основні характеристики туристичних потоків. Географічні закономірності формування та функціонування туристичних потоків. Регіони та центри, що генерують та регіони і центри, що приймають туристичні потоки. Класифікація туристичних потоків за різними ознаками.

Географічна оцінка туристського потоку. Показники, що визначають обсяг туристського потоку: кількість вибуттів. Та прибуттів. Показники інтенсивності туристських потоків. Географія країн та регіонів за інтенсивністю туристських потоків. Нерівномірність туристських потоків в світі. Географія країн та регіонів з різними значеннями коефіцієнту нерівномірності туристських потоків.

Географічна оцінка туристичних доходів та витрат. Країни «активного» та «пасивного» туризму. Туристичне сальдо. Країни та регіони з позитивним та негативним туристичним сальдо.

Туристичне ресурсознавство. Поняття туристичних ресурсів. Основні підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. Умови використання туристичних ресурсів. Основні властивості туристичних ресурсів.

Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Сутнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів. Природні та антропогенні. Діяльнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів: туристичні блага, туристична інфраструктура. Ціннісний підхід: світова природна та культурна спадщина (Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО), національно-духовна культура. Категорії туристичних ресурсів: світового, національного (державного) та місцевого рівня.

Основні проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами. Пропускний потенціал туристичних ресурсів. Паспортизація туристичних ресурсів.

Поняття природно-кліматичних ресурсів. Класифікація природно-кліматичних ресурсів. Географічна оцінка кліматичних ресурсів. Характеристика комфортних кліматичних умов: температура повітря, сонячна радіація, іонізація повітря, атмосферний тиск, вологість, опади. Кліматичні курорти та місцевості.

Географічна оцінка Бальнеологічних ресурсів. Характеристика мінеральних вод, грязей та озокериту. Бальнеологічні курорти та місцевості. Географічна оцінка водних туристичних ресурсів. Основні характеристики океанів, морів, озер, річок як туристичних ресурсів. Узбережжя як атрактивні туристичні зони. Основні характеристики пляжів. Поняття купального сезону.

Географічна характеристика біотичних туристичних ресурсів. Туристична привабливість лісів та паркових зон. Туристична привабливість представників флори та фауни. Мисливська фауна та угіддя.

Ландшафтні туристичні ресурси: основні характеристики. Поняття ландшафт та рельєф. Географічна оцінка рельєфу як туристичного ресурсу. Туристична привабливість (атрактивність) гір, низовин та печер.

Історико-культурні туристичні ресурси: поняття, основні характеристики та класифікаційні підходи. Культурна спадщина як ресурс туризму, її матеріальні та

нематеріальні складові. Фактори, що визначають туристський інтерес до культурно-історичних цінностей дестинації.

Характеристики основних складових історико-культурних ресурсів: археологічних, пам'яток історії та культури, музеїв, архітектурних пам'яток, етнічних та етнографічних ресурсів, родієвих та техногенних туристичних ресурсів.

Географія основних видів туризму. Географія рекреаційних видів туризму. Характеристики туристичної інфраструктури для відпочинку та оздоровлення. Основні центри рекреації світу. Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Сучасні вимоги до курортів та курортних місцевостей: екологічність, атрактивність, доступність, комфортність тощо. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму світу.

Географія суспільно-орієнтованих видів туризму (культурно-пізнавального, подієвого, освітнього). Основні вимоги до організації культурно-пізнавального туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму. Основні центри культурно-пізнавального туризму світу. Географічна характеристика подієвого туризму, класифікація подієвого туризму. Перспективи та туристичний потенціал подієвого туризму. Основні світові центри подієвого туризму. Географічна характеристика освітнього туризму. Сучасні вимоги до освітнього туризму. Основні центри освітнього туризму світу.

Географія природо-орієнтованих видів туризму. Основні підходи та ознаки визначення екологічного туризму. Підвиди екологічного туризму. Особливості організації екологічного туризму: об'єкти та інфраструктура. Основні центри екологічного туризму світу.

Географічна характеристика активних видів туризму. Особливості організації та центри альпінізму. Географічна характеристика гірськокожного туризму. Основні вимоги до організації та інфраструктури. Світові центри гірськокожного туризму. Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму. Особливості та вимоги до організації екстремального туризму. Основні підвиди екстремального туризму. Світові центри розвитку екстремального туризму.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ

Правила та порядок складання програми перебування туристів. Типологія туристів. Організація обслуговування клієнтів.

Визначення та основні види туристичних формальностей при організації туристичних подорожей. Паспортно-візові формальності. Митні, валютні та медико-санітарні формальності. Місцеві туристичні збори.

Система транспортного забезпечення в туризмі. Розвиток масового туризму і розвиток засобів перевезення. Класифікація видів та форм транспортних перевезень. Безпека туристичних транспортних подорожей.

Основні техніко-економічні характеристики пасажирського повітряного транспорту (переваги та недоліки). Технічні засоби повітряного транспорту та розподіл функцій між ними. Класифікація повітряного флоту. Нормативно-законодавча база міжнародних та внутрішніх перевезень на авіатранспорті. Основні міжнародні авіаційні організації. Діяльність ІАТА. Правила перевезення туристів та їх багажу на авіатранспорті. Авіаквитки. Взаємодія туристських фірм і авіакомпаній. Договори на квоту місць. Чартерні перевезення.

Правове регулювання автомобільних перевезень. Техніко-економічні особливості автомобільного транспорту (переваги та недоліки). Подорожі на регулярних автобусних лініях. Організація автобусних маршрутних турів. Організація прокату автомобілів.

Історія розвитку залізничних перевезень і подорожей у світі. Правове регулювання залізничних перевезень. Техніко-економічні особливості залізничного транспорту та його роль в обслуговуванні туристів (переваги та недоліки). Матеріально-технічна база залізничного транспорту і організація її експлуатації. Перевезення туристів регулярними

пасажирськими потягами. Види поїздів і вагонів. Класифікація видів перевезень. Спеціалізовані туристські потяги. Організація безпеки туристів на залізничному транспорті.

Техніко-економічні особливості водного транспорту та його роль в системі обслуговування туристів(переваги та недоліки). Матеріально-технічна база водного транспорту і організація її експлуатації. Типологія круїзів і круїзних маршрутів. Правове регулювання у сфері морських перевезень. Основні морські круїзні регіони світу. Сучасний стан круїзного ринку світу і України.

Основні туристичні документи та правила їх оформлення. Страховка та претензійна робота при організації туристичних подорожей.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Поняття про туристичне країнознавство. Принципи і методи країнознавчого дослідження. Основні країнознавчі концепції. Туристичне районування світу.

Загальна характеристика сучасної світової системи. Типологія країн світу: основні підходи. Типи держав за величиною території і місце розташуванням. Типи держав за формою правління, державним устроєм та рівнем економічного розвитку.

Геополітичний стан регіону. Природні рекреаційні ресурси Центральної і Південної Європи. Історико-культурна спадщина країн Центральної і Південної Європи. Місце окремих країн регіону на світовому туристичному ринку. Місце Росії на туристичному ринку світу.

Геополітичний стан регіону. Природні рекреаційні ресурси Західної і Північної Європи. Культурна спадщина Західної Європи. Історико-культурна спадщина країн Північної Європи. Ярмаркові та фестивальні центри. Туристична інфраструктура.

Особливості сучасного суспільно-економічного розвитку регіону. Природний рекреаційний потенціал території. Історико-культурна спадщина країн регіону. Паломницькі центри регіону. Стан туристичної інфраструктури регіону.

Склад регіону. Природні туристичні ресурси території. Розвиток туристичної інфраструктури регіону. Історико-культурна спадщина країн Північної Африки. Південна Африка на туристичному ринку світу.

Загальна характеристика господарства. Природні рекреаційні ресурси території. Туристичні райони і центри регіону.

Геополітичний стан регіону. Природні рекреаційні ресурси території. Історико-культурна спадщина країн регіону. Найвідоміші розважальні центри. Стан туристичної інфраструктури.

Геополітичне становище регіону. Історико-культурна спадщина. Природно-рекреаційні ресурси регіону. Місце окремих країн регіону на світовому туристичному ринку.

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВИДИ ТУРИЗМУ

Основні дефініції спеціалізованого туризму. Визначення поняття «спеціалізований туризм». Визначення понять «турист» у спеціалізованому туризмі. Основні мотиви та цілі спеціальних видів туризму.

Історичні етапи розвитку спеціалізованих видів туризму. Етапи розвитку світового спеціалізованого туризму. Об'єкт і предмет курсу спеціалізований туризм Мета та завдання курсу спеціалізований туризм.

Класифікація спеціалізованих видів туризму. Основні критерії класифікації спеціалізованого туризму. Спеціалізовані види туризму. Внутрішній і міжнародний туризм. Класифікація спеціалізованих видів туризму за метою подорожі. Диференціація туристичного ринку. Туристичні програми.

Спеціалізовані види спортивного туризму. Характеристика пішохідного туризму. Характеристика гірського туризму. Характеристика лижного туризму. Характеристика велосипедного туризму. Характеристика водного туризму. Характеристика спелеологічного туризму.

Гірськолижний туризм. Сутність гірськолижного туризму. Географія гірськолижного

туризму. Гірськолижні курорти Австрії. Гірськолижні курорти Франції. Гірськолижні курорти Швейцарії. Гірськолижні курорти країн Центральної та Східної Європи. Гірськолижні курорти Туреччини. Гірськолижні курорти України.

Екстремальний туризм. Особливості екстремального туризму. Класифікація екстремального туризму. Мотиви та цілі учасників екстремальних турів. Наземний екстремальний туризм. Гірський екстремальний туризм. Повітряний екстремальний туризм. Водний екстремальний туризм. Екзотичний екстремальний туризм.

Екологічний та сільський зелений туризм. Сутність екологічного туризму. Види екологічного туризму. Національні парки, заповідники та заказники. Історія розвитку зеленого сільського туризму: світовий досвід. Види організації сільського туризму, їх особливості і переваги. Особливості і перспективи розвитку екологічного та сільського туризму в Україні та світі.

Релігійний туризм та паломництво. Визначення та різновиди релігійного туризму. Паломницький туризм. Види та особливості паломництва. Релігійний туризм екскурсійно-пізнавального спрямування. Розвиток релігійного туризму в Україні та світі.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА

1. Характеристика туристичної індустрії: основні показники.
2. Типова структура туристичної індустрії.
3. Аналіз умов функціонування туристичної індустрії.
4. Характеристика поняття «туристична дестинація».
5. Основні форми екологічної просвіти в туризмі.
6. Туристичне природокористування: сучасний стан, проблеми та перспективи.
7. Державна туристична політика вирішення проблеми сезонності.
8. Базові відеоекологічні характеристики туристичних центрів.
9. Аналіз впливу глобалізації на туризм.
10. Характеристика класифікаторів туризму.
11. Характеристика поняття сезонності в туристичній діяльності.
12. Основні шляхи додання проблем сезонності в туризмі.
13. Основні види заповідних територій, що використовуються в туризмі.
14. Базові параметри екологічності туризму
15. Характеристика взаємозв'язку туризму та відеоекології.
16. Характеристика поняття «міжнародний туризм» та його основні критерії.
17. Базові характеристики поняття «туристична культура»
18. Характеристика основних видів пропускового потенціалу в туризмі.
19. Позитивні та негативні чинники розвитку туризму в умовах глобалізації.
20. Аналіз взаємозв'язку туризму та релігії
21. Аналіз взаємозв'язку туризму та освіти.
22. Аналіз взаємозв'язку туризму та культури.
23. Аналіз взаємозв'язку туризму та охорони здоров'я.
24. Характеристика поняття «туристична дестинація»
25. Класифікація туристичних дестинацій.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

1. Пам'ятки археології та архітектури XI-XII ст. як екскурсійні об'єкти Києва.
2. Пам'ятки архітектури XVII – XVIII ст. як екскурсійні об'єкти Києва.
3. Пам'ятки архітектури XIX ст. як екскурсійні об'єкти Києва.
4. Музеї Києва як туристичні об'єкти.
5. Туристична інфраструктура Києва.

6. Туристичне країнознавство у системі національного краєзнавства..
7. Об'єкт і предмет туристичного краєзнавства.
8. Функції та методи дослідження туристичного краєзнавства.
9. Джерела туристичного краєзнавства.
10. Основні форми і види організації краєзнавчого руху.
11. Музеї Київської області як туристичні об'єкти.
12. Історико-культурні ресурси Київської області.
13. Заповідники Черкаської області як туристичні об'єкти.
14. Природно-рекреаційні ресурси Волинської області.
15. Музеї і заповідники Волинської області.
16. Архітектурні пам'ятки Волинської області як туристичні об'єкти.
17. Туристичні об'єкти міста Луцьк.
18. Меморіальний музей І. Стравинського в м. Устилуг.
19. Методологічні принципи організації туристсько-краєзнавчої діяльності.
20. Історико-культурні ресурси Житомирської області.

РЕГІОНАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Характеристика туристичних потоків світу: географічна, соціальна та економічна.
2. Основні показники туристичних потоків, доходів та витрат.
3. Рейтинг країн за показником акумуляції туристичних потоків та доходів.
4. Рейтинг країн-постачальників туристів, їх основні характеристики.
5. Поняття та характеристики пропускнуго потенціалу туристичних ресурсів.
6. Характеристика активного та пасивного туризму щодо спрямованості туристичних потоків.
7. Характеристика динаміки розвитку туристичних потоків, основні характеристики.
8. Тенденції розвитку щодо туристичних потоків.
9. Критерії оцінювання туристичних ресурсів.
10. Основні критерії об'єктів, що входять до Списку світової спадщини ЮНЕСКО.
11. Класифікація об'єктів Списку світової спадщини ЮНЕСКО.
12. Характеристика поняття «Туристичне ресурсознавство».
13. Характеристика класифікації туристичних ресурсів.
14. Характеристика природно-кліматичних туристичних ресурсів.
15. Базові вимоги до природно-кліматичних туристичних ресурсів.
16. Основні категорії історико-культурних туристичних ресурсів та їх характеристика.
17. Базові вимоги до технологічних туристичних ресурсів.
18. Характеристика поняття «Суспільні туристичні ресурси»
19. Класифікація суспільних туристичних ресурсів.
20. Характеристика пропускнуго потенціалу природних туристичних ресурсів.
21. Характеристика пропускнуго потенціалу історико-культурних туристичних ресурсів.
22. Характеристика пропускнуго потенціалу соціальних туристичних ресурсів.
23. Характеристика пропускнуго потенціалу технологічних туристичних ресурсів.
24. Характеристика природо-орієнтованих видів туризму: базові критерії.
25. Характеристика суспільно-орієнтованих видів туризму: базові критерії.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ

1. Характерні риси круїзних подорожей.
2. «Консолідований» чартер. Реалізація авіа чартерної програми.
3. Агентська угода з авіакомпанією.
4. Берегове обслуговування туристів під час круїзів: склад, особливості.
5. Берегове обслуговування туристів під час круїзів: склад, особливості.
6. Види авіарейсів.
7. Види договорів при організації пасажирських перевезень водним транспортом.

8. Види турів. Рекомендована структура туристичного продукту фірми.
9. Відмінності міжнародного і внутрішнього аеропорту. Відмінності міжнародного і внутрішнього повітряного перевезення.
10. Віза та її типи.
11. Візові формальності.
12. Державна реєстрація суб'єктів туристичної діяльності.
13. Дійсність проїзного документу на залізницях.
14. Етапи розробки туру.
15. Ініціативні та Рецептивні туроператори.
16. Класи обслуговування при здійсненні повітряних перевезень.
17. Класифікація видів та мотивації вибору транспортних засобів для забезпечення туру.
18. Класифікація круїзних суден: основні категорії та критерії.
19. Класифікація туристичних підприємств.
20. Класифікація туроператорів. Основні функції туроператорів.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

1. Природно-рекреаційні ресурси Франції.
2. Історико-культурні ресурси Франції.
3. Природно-рекреаційні ресурси Італії.
4. Історико-культурні ресурси Італії.
5. Природно-рекреаційні ресурси Іспанії.
6. Історико-культурні ресурси Іспанії.
7. Стан розвитку туристичної галузі Іспанії.
8. Історико-культурні ресурси Великобританії.
9. Історико-культурні ресурси Німеччини.
10. Стан розвитку туристичної галузі Німеччини.
11. Природно-рекреаційні ресурси Греції.
12. Історико-культурні ресурси Греції.
13. Стан розвитку туристичної галузі Греції.
14. Природно-рекреаційні ресурси Туреччини.
15. Історико-культурні ресурси Туреччини.
16. Стан розвитку туристичної галузі Туреччини.
17. Історико-культурні ресурси Ізраїлю.
18. Природно-рекреаційні ресурси Кенії.
19. Стан розвитку туристичної галузі Кенії.
20. Природно-рекреаційні ресурси США.
21. Історико-культурні ресурси Мексики.
22. Стан розвитку туристичної галузі Мексики.
23. Історико-культурні ресурси Японії.
24. Стан розвитку туристичної галузі Японії.
25. Історико-культурні ресурси Китаю.

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВИДИ ТУРИЗМУ

1. Основні мотиви та цілі спеціальних видів туризму.
2. Етапи розвитку спеціалізованого туризму.
3. Спеціальні види туризму.
4. Зміст та структура соціального туризму.
5. Соціальні функції туризму.
6. Діяльність туристичних підприємств і організацій у соціальному туризмі.
7. Стан соціального туризму в Україні.
8. Організація відпочинку для дітей.
9. Організація шкільних туристичних подорожей.

10. Організація туристичних подорожей для молоді.
11. Організація туристичних подорожей для літніх осіб.
12. Система туристичного обслуговування осіб з обмеженими фізичними можливостями.
13. Організація сімейних подорожей.
14. Сільський зелений туризм як окрема форма рекреаційної діяльності.
15. Організація та планування сільського зеленого туризму.
16. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні.
17. Європейський досвід організації сільського зеленого туризму.
18. Характеристика лікувально-оздоровчого туризму.
19. Особливості організації курортів, типи курортів.
20. Лікувально-оздоровчі тури.
21. Бальнеологічний туризм.
22. Сутність та види екологічного туризму.
23. Безпека в екотуризмі.
24. Лікувальний і оздоровчий туризм, сучасний стан і особливості.
25. Сутність видовищного туризму.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Порядок проведення фахового випробування:

- допуск до фахового випробування вступників здійснюється за умови наявності екзаменаційного листа та документа, який засвідчує особу;
- фахове випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Київського національного університету культури і мистецтв;
- вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань; заміна завдань не дозволяється;
- вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань;
- під час фахового випробування не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- запис відповіді на екзаменаційні завдання здійснюється в аркуші відповіді, під якою ставиться підпис вступника та членів екзаменаційної комісії;
- вступники, які не з'явилися на фахове випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного фахового випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;
- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Структура та порядок оцінювання вступників:

Порядок проведення фахового випробування – усно, результати оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів (мінімальний прохідний бал фахового випробування 124 бали). Екзаменаційний білет містить три теоретичних питання: по одному теоретичному питанню з різних дисциплін. Відповіді на питання по дисциплінам «Основи туризмознавства», «Туристичне краєзнавство», «Регіональне середовище туристичної діяльності», «Організація туристичних подорожей», «Туристичне країнознавство» оцінюється до 25 балів за кожне питання. Відповідь на питання по дисципліні «Спеціалізовані види туризму» – оцінюється до 50 балів. Кількість балів за вступне випробування = $100 + X + Y$, де X – кількість балів отриманих за відповіді на питання по дисциплінам «Основи туризмознавства», «Туристичне

краєзнавство», «Регіональне середовище туристичної діяльності», «Організація туристичних подорожей», «Туристичне краєзнавство», У – кількість балів отриманих за відповідь на на питання по дисципліні «Спеціалізовані види туризму».

Критерії оцінювання знань при відповіді на питання по дисциплінам «Основи туризмознавства», «Туристичне краєзнавство», «Регіональне середовище туристичної діяльності», «Організація туристичних подорожей», «Туристичне краєзнавство».

Оцінка	Критерії
21-25 балів	Вступник правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методика, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосуванню понятійного апарату, класифікацій. При цьому показує високі знання не тільки понятійного апарату, а й літературних джерел, вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної категорії.
16-20 балів	Вступник дає правильну відповідь на поставлене запитання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте дана відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
10-15 балів	Вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
0 балів	Нульову оцінку одержує вступник, якщо він дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповів.

Критерії оцінювання знань при відповіді на питання по дисципліні «Спеціалізовані види туризму»

Оцінка	Критерії
41-50 балів	Вступник правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методика, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосуванню понятійного апарату, класифікацій. При цьому показує високі знання не тільки понятійного апарату, а й літературних джерел, вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної категорії.
21-40 балів	Вступник дає правильну відповідь на поставлене запитання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте дана відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
10-20 балів	Вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
0 балів	Нульову оцінку одержує вступник, якщо він дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповів.

Критерії оцінювання вступників:

Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	Оцінка
Вступник виявляє особливі здібності, має високий показник знань матеріалу, правильно використовує набуті знання для побудови відповіді, володіє термінологією,	180-200	Відмінно

самостійно розкриває власну думку.		
Вступник правильно і глибоко розуміє суть питання, вміє проявити знання у даному питанні, вміє зіставляти, узагальнювати систематизувати інформацію, має власний підхід до розкриття поставленого питання.	150-179	Добре
Вступник висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, основну частину відповіді відтворює на репродуктивному рівні.	124-149	Задовільно
Вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті запропонованого питання.	100-123	Незадовільно

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА

1. Александрова А. Ю. Международный туризм: Учебное пособие для вузов / А. Ю. Александрова.- М., 2001.- 464 с.
2. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму: туроперейтинг. Навч. пос./ В. К. Бабарицька. - К., 2004.-288 с.
3. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії / О. О. Бейдик. - К., 1998. – 130 с.
4. Биржаков М. Б. Введение в туризм: Ученик / М. Б. Биржаков.- СПб., 2006. - 512 с.
5. Герасименко В. Г. Основы туристического бизнеса / В. Г. Герасименко. - Одесса, 1997.- 160 с.
6. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу. Навчальний посібник / О. Ю. Дмитрук.- К.,2004.- 192 с.
7. Закон України “Про туризм” . – К., 1995/ нова редакція 2003
8. Зорина Г. И., Ильина Е. Н. Основы туристической деятельности / Г. И. Зорина. - М., 2000.
9. Зорин И. В., Квартальнов В. А. Энциклопедия туризма: Справочник / И. В. Зорин.- М., 2003.-368 с.
10. Ильина Е. Н. Туроперейтинг: организация деятельности: Учебник / Е. Н. Ильина.- М., 2000.- 256 с.
11. Егоренков Л. И. Экология туризма и сервиса: Учеб. пособие / Л. И Егоренков.- М.: Финансы и статистика, 2003. - 208 с.
12. Квартальнов В. А. Мировой туризм на пороге 2000 года: прогнозы и реальность / В. А. Квартальнов. - М., 1998.
13. Квартальнов В. А. Туризм: Учебник / В. А. Квартальнов.- М., 2000. - 320 с.
14. Квартальнов В. А. Иностраный туризм / В. А. Квартальнов.- М., 1999.- 312 с.
15. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В. Ф. Кифяк.- Чернівці.- 2003.-312 с.
16. Проблемы международного туризма. Зб.наук.ст. - К.,1997.- 264 с.
17. Сапрунова В. Б. Туризм: эволюция, структура, маркетинг / В. Б. Сапрунова. - М., 1997.
18. Сенин В. С. Организация международного туризма / В. С. Сенин.- М., 2000.-400 с.
19. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навчальний посібник / Т. Г. Сокол.- К., 2001.-200 с.
20. Туризм, гостеприимство, сервис: Словарь-справочник.-М.-2002.-367 с.
21. Туристический терминологический словарь: Справочно-методическое пособие. - М.- 1999.- 664 с.

22. Туристичні ресурси України: Зб. наук. ст. - К., 1996.- 310 с.
23. Устименко Л. М. Основи туризмознавства. Навч. посібник / Л. М. Устименко.- К., 2013.- 380 с.
24. Христов Т. Т. Религиозный туризм: Учеб. Пособие для студ. высш. учебн. заведений / Т. Т. Христов.-М., 2003.- 288 с.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

1. Бабарицька В. Екскурсознавство та музеєзнавство: навч. посібник / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. – К.: Альтерпрес, 2007. – 464 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України. - К.: Київський університет, 2001. - 395 с.
3. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування. — К.: ВПЦ «Київ, унт», 2001. – 270 с.
4. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. - К.: Палітра, 1997. - 130с.
5. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / За ред. Зеновія Мазурика; Пер. з нім. Х. Назаркевич, О. Лянг, В. Лозинського. – К.: Літопис, 2005.
6. Вечерський В. В. Українська дерев'яна архітектура [Текст] / В. Вечерський. - К. : Балтія-Друк, 2013. - 119 с. : іл.
7. Власюк Г. М. Музеєзнавство та архівна справа: навч.-метод. посіб. / Г. М. Власюк. – Житомир: ЖДПУ імені Івана Франка, 2006.
8. Голубко В. Є. (ред.) Історичне краєзнавство. Напрями та методи історико-краєзнавчих досліджень: курс лекцій Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. — 304 с
9. Гурова, Д. Д. Туристське країнознавство [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Д. Д. Гурова, В. Д. Біляченко, М. О. Фролова ; Запорізь. нац. техн. ун-т, Ін-т упр. та права. - Запоріжжя : ЛПДС, 2009. - 330 с. - Бібліогр.: с. 329-330. - 100 экз. - ISBN 978-966-191-042-2
10. Дем'янчук, Г. С. Українське краєзнавство: сторінки історії [Текст] / Г. С. Дем'янчук [и др.]. - К. : Видавничий центр «Просвіта», 2006. - 296 с. - Бібліогр.: с. 247-253. - ISBN 966-8547-64-0
11. Драпушко Р. Г. Туристичний потенціал України: стан, проблеми та перспективи розвитку / Р. Г. Драпушко. - К. : Ін-т законодавчих передбачень і правової експертизи, 2007. - 152 с.
12. Заповідники і національні природні парки України.(Довідникове видання) / К.: Вища школа. 1999. – 232 с
13. Івакін Г. Ю. Визначні пам'ятки Києва : Енциклопед. довід. / Г. Ю. Івакін, М. Б. Кальницький, Ю. В. Павленко, О. Ю. Храмов; Ін-т гуманіт. дослідж. Укр. акад. наук. - К. : Фенікс, 2005. - 494 с. – укр
14. Іванов О. Замки і палаци Західної України: історія – культура – туризм (Історико-архітектурні пам'ятки замкового мис-тецтва). – К.: ТзОВ “Наш світ”, Укргеодезкартографія, 2004.
15. Івченко А. С. Вся Украина: Путеводитель. – К.: ГНПП «Картографія», 2005.
16. Історико-культурні заповідники. Плани організації територій За ред. Вечерського В.В.; Відп. за вип. Звіряка А.І. - К., 2014. - 256 с; 115 іл. (Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень). ISBN 978-966-2370-29-4
17. Історичне краєзнавство [Текст] : конспект лекцій для студ., краєзнавців, керівників шкільних гуртків / С. І. Шевченко ; Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. - Кіровоград : Редакційно-видавничий центр НДПУ ім. В.Винниченка, 2002. - 22 с.: іл. - Бібліогр.: с. 19-20
18. Кальницький М. Б. Прогулка по Києву: путеводитель / М. Б. Кальницький, А. А. Григорук. – К.,2002. – 47 с.
19. Кальницький М. Б. Храми Києва / М. Б. Кальницький. - 2-ге вид., доповн. - К. : Вид. дім Д. Бураго, 2011. - 294 с. - Бібліогр.: 101 назв. - укр.

20. Кальницький, Михайло. Нариси з історії Києва [Текст] : навч. посібник для серед. загальноосвіт. навч. закладів / М. Кальницький [та ін.] ; ред. Т. Кішук, С. Кульчицький. - К. : Генеза, 2002. - 384 с.: іл. - ISBN 966-504-345-5
21. Кифяк, В.Ф. Організація туризму [Текст]: навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги-XXI, 2008. – 344с.
22. Коротун І. М. Природні ресурси України : Навч. посіб. для студ. екол. спец. вищ. навч. закл. / І. М. Коротун, Л. К. Коротун, С. І. Коротун; Ін-т змісту і методів навчання. - Рівне, 2000. - 192 с. - Бібліогр.: 42 назв. - укр.
23. Краєзнавство культурно-мистецьке та літературне [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Самойленко ; Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. Миколи Гоголя. - Ніжин : НДПУ, 2001. - 150 с.: іл. - ISBN 966-7391-21-3
24. Крачило, М. П. Краєзнавство і туризм: навч. посібник для вузів / М. П. Крачило ; ред.: О. Ф. Трегуб. – Київ : Вища школа, 1994. – 191 с. : табл.
25. Лесик, О. В.. Замки та монастирі України /О.В. Лесик. Львів : Світ, 1993. 176 с. : іл.[SYS:000065390]
26. Літературне краєзнавство [Текст] : навч. посіб. / упоряд. Н. П. Каменська, С. М. Стаховський ; Сумський держ. педагогічний ун-т ім. А.С.Макаренка. - Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2002. - 173 с.: іл. - ISBN 966-7413-34-9
27. Любіцева О. О., Шпарага Т. І. Туристичне музеєзнавство : підруч-ник. — К.: Альтерпрес, 2009. — 432 с.
28. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг / О.О. Любіцева. — К.: Альтпрес, 2003. — 435с.
29. Любіцева, О.О.. Туристичні ресурси України : навчальний посібник / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. - Київ : Альтерпрес, 2007. - 369 с.
30. Масляк П.О. Рекреаційна географія. Навчальний посібник. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
31. Мацола В. І. Рекреаційно-туристичний комплекс України : [монографія] / Мацола В. І. – Львів: ІРД НАН України, 1997. – 259 с
32. Мацюк О. Замки і фортеці західної України. Львів. Вид-во «Центр Європы». 2005. – 200 с.
33. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва [Текст] / М. О. Рибаків. - К. : Кий, 1997. - 374 с. - ISBN 966-7161-15-3
34. Олішевська Ю.А. Основи краєзнавства: навчально-методичний посібник / Ю.А. Олішевська – К.: 2011. – 70 с.
35. Основні тематичні напрями національної системи туристично-екскурсійних маршрутів «Намисто Славутича»: Навч.-метод. посіб. / П. П. Науменко, С. В. Грибанова, О. П. Дорошенко й ін. – К.: Ін-т туризму ФП України, 1999.
36. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 352 с.
37. Перлини української архітектури [Текст] / уклад. О. Ніколаєць ; Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К.А.Тімірязєва. - Вінниця : [б.в.], 2002. - 7 с.: іл.
38. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. За редакцією проф. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
39. Правова охорона культурної спадщини України [Текст] : монографія / Т. В. Курило ; Львівський юридичний ін-т МВС України. - Л. : Новий Світ-2000, 2006. - 151 с. - Бібліогр.: с. 144-151 (162 назв.). -ISBN 966-418-021-1
40. Прибега Л. В. Дерев'яні храми Українських Карпат [Текст] / Л. В. Прибега. - К. : Техніка, 2007. - 168 с.: іл. - (Національні святині України)
41. Прищепа О. П. Основи музеєзнавства. Навчально-методичний посібник. — Рівне, 2006. — 104 с.
42. Рибаків, М. О. Хрещатик відомий і невідомий [Текст] : краєзнавчі нариси / М. О. Рибаків. - К. : Кий, 2003. - 504 с.: іл. - ISBN 966-7161-50-1

43. Рутинський М. І. Географія туризму України: Навч.-метод. посіб.: 2-ге вид., доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2004
44. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні. Географія пам'яток фортифікаційного зодчества та перспективи їх туристичного відродження: Навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
45. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: Монографія. – Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 440 с.
46. Рутинський М. Музеєзнавство: навч. посіб. / М. Рутинський. – К.: Знання, 2008
47. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу / І.В. Смаль. – Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
48. Стафійчук В. І. Рекреалогія. Навчальний посібник. - К.: Альтпрес, 2006. - 264с.: картосхеми 15.
49. Туризм і краєзнавство [Текст] : конспект лекцій / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2005 . Вип. 2 / уклад. Л. А. Савранчук. - [Б. м.] : [б.в.], 2005. - 32 с. - Бібліогр.: с. 30-31
50. Туристичні об'єкти України [Текст] : навч. посібник / В. М. Лабскір [та ін.] ; заг. ред. В. М. Лабскір ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. - Харків : НТУ "ХПІ", 2002. - 176 с. : іл. - ISBN 996-593-222-5
51. Україна: скарби музеїв і заповідників [Текст] : Путівник : Guide-book / упоряд. Л. Новохатько, Б. Вихристенко. - К. : ВФ «Чорлі», 1997. - 207 с.
52. Федорченко, В. К. Історія туризму в Україні [Текст] : навчальний посібник / В.К. Федорченко, Т.А. Дьорова. - К. : Вища школа, 2002. - 195 с.
53. Федорченко, В. К. Туристський словник-довідник [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студ., аспірантів, викладачів / В.К. Федорченко, І.М. Мініч ; М-во освіти і науки України, Київський ін-т туризму, економіки і права. - Київ : Дніпро, 2000. - 160 с. - ISBN 5-308-01752-2 : Б. ц.
54. Філоненко, І. М. Краєзнавство і туризм [Текст] : курс лекцій / Філоненко І. М., Філоненко Ю. М. ; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. - Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. - 213 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 213. - 130 экз.
55. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси і курортологія / Н.В. Фоменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
56. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : підручник / Ф. Ф. Шандор, М.П. Кляп. — К. : Знання, 2013. — 334 с. — (Вища освіта XXI століття). ISBN 978-966-346-854-9 (серія) ISBN 978-966-346-738-2

РЕГІОНАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Аріон О. В., Уліганець С. І. Географія туризму: навч.-методичн. посібник / О. В. Аріон. – К.: Альтерпрес, 2013. – 266с.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм: Учебн. Пос/ А. Ю. Александрова.- М.: Аспект Пресс, 2001.- 461 с.
3. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу: Посібник / В. В. Безуглий. – К., 2003.
4. Бейдик О.О.Рекреаційні ресурси України: Навч.пос./ О. О. Бейдик -К., 2010.- 404 с.
5. Будз М. Д., Постоловський Р. М., Троян С. С. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії) / М. Д. Будз. – К., 2000.
6. Вишневская Т. С. Экономическая и социальная география мира: учеб. Пособие. / Т. С. Вишневская; Нац. авиац. ун-т. К.: НАУ, 2013 – 95 с.
7. Гладкий Ю. И., Чистобаев А.И. Регионоведение / Ю. И. Гладкий. – М., 2001.
8. Горохов В. А., Лунц Л. Б. Парки мира/ В. А. Горохов -М., 1985.

9. Искусство. Энциклопедия для детей. Глав. ред. М.Д. Аксёнова / М. Д. Аксенова. – М., 2001.- Ч. 1-3.
10. Истомин В. И., Лагутенко Б. Т. Страны мира: справочник туроператора и туриста/ В. И. Лагутенко. – М.,2000.
11. Любіцева О.О., Третяков О.В. Типізація дестинацій / О. Любіцева// Географія і туризм. Науковий журнал № 17 К., 2012.- С. 3-9
12. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти): Навчальний посібник/ О.О. Любіцева. - 3-тє вид. перероб. та допов. - К.: Альтерпрес, 2008. - 430 с.
13. Любіцева О. О. Туристичні ринки світу: Навч. пос. / О. О. Любіцева. – К.: «Альтерпрес», 2003.- 380 с.
14. Любіцева О.О., Романчук . Паломництво і релігійний туризм: Навч.пос. / О. О. Любіцева.- К.: «Альтерпрес», 2011. – 416 с.
15. Максаковский В. П. Историческая география мира / В. П. Максаковский. –М.: Экопрос, 1999.
16. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів/ М.П. Мальська, М.З. Гамкало, О.Ю. Бордун; М-во освіти і науки України; Львівський нац. ун-т ім. І.Франка. - К.: ЦУЛ, 2009. - 222 с
17. Мандро Д. Мир: страны, народы, достопримечательности: Англо-русский словарь / Д. Мандро. – М., 1999.
18. Масляк П. О. Країнознавство: Підручник / П. О. Масляк. – К.: Знання, 2008.- 292 с.
19. Мироненко Н.С. Страноведение / Н. С. Мироненко. – М.: Аспект Пресс, 2001.
20. Новикова Е. В. Страноведение: (истю очерки) / Е. В.Новикова.; Таврический нац. Ун-т им. В. И. Вернадского, Симферополь: Ареал, 2012.- 167 с.
21. Панов А. В. Основи країнознавства (Європа): Навч. пос. / А. В. Панов.– Ужгород, 1999.
22. Петринка Л.В. Географія туризму / Л. В. Петринка – Х.: Основа, 2011. – 96 с.
23. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах. Підручник/ І. В. Петрова. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
24. Романов А. А. Зарубежное туристическое страноведение: Уч. пос. / А. А. Романов.– М., 2001.
25. Романов А. А., Саакянц Р. Г. География туризма: Уч. пос. / А. А. Романов.– М., 2002.
26. Руденко Г. М. Україна дипломатична / Г. М. Руденко. – К., 2000.
27. Сапелкіна З.П. Релігійний туризм: Навч.пос./ З. П. Сапелкіна . - К.: «Альтерпрес» , 2009.
28. Семдесят чудес света. Из всемирного наследия ЮНЕСКО/ Пер с итал. – М.: ЗАО «БММ», 2009. – 392 с.
29. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: Навч.посіб./І. В. Смаль.- Ніжин., 2010.- 336 с.
30. Смирнов І.Г. Логістика туризму: Навч.посіб./ І.Г. Смирнов. – К.: Знання, 2009.- 444 с.
31. Соціально-економічна географія світу / За редакцією Кузика С. П.– Львів: Світ, 2002 .
32. Стафійчук В. І.Рекреалогія: Навч.пос./ В. І. Стафійчук.- К.: «Альтерпрес», 2006.- 264 с.
33. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу: Навч.пос./ В. І. Стафійчук.- К., 2009.- 427 с.
34. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму. Навч. пос. під заг. ред.проф. Любіцевої О. О./ О. О. Любіцева. - К.,2008.- 436 с.
35. Турчин Я. Б. Країнознавство: навч. Посіб./ [Турчин Я. Б., Дорош Л. В., Горбач О. Н.]; На. Ун-т «Львівська політехніка». – Львів: Вид-во Львів. Політехніки, 2012 – 273 с.
36. Устименко Л.М. Основи туризмознавства: Навч.пос./ Л. М. Устименко – К.: «Альтерпрес», 2013.- 380 с.
37. Устименко Л.М., Відеоекологічні вимоги до туристичних центрів та комплексів / Л.Устименко// Географія і туризм. Науковий журнал № 25 К., 2013. – С. 196-200
38. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник / 2-ге вид. / В. М. Юрківський.– К.: Либідь, 2001. – 416 с.
39. Яценко Б.П., Стафійчук В.І. Політична географія і геополітика. Навч.пос./ Б.П. Яценко - К.: Либідь, 2007. – 255 с.

40. Яценко Б.П., Бабарицька В.К. Країнознакство: основи теорії. Навч.пос./ Б.П. Яценко - К.: Либідь, 2009. – 312 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ

1. Аріон О. В. Організація транспортного обслуговування туристів: навч. посібник / О. В. Аріон. – К.: Альтерпрес, 2008. – 192 с.
2. Биржаков М. Б., Казаков Н. П. Безопасность в туризме. СПб. : Изд.-во: Герда, 2007 г. – 208 с.
3. Ильина Е. Н. Менеджмент транспортных услуг: индустрия авиаперевозок. – М., 2005.- 174с.
4. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги-XXI, 2008. - 344 с.
5. Конституція України.
6. Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме/ М.: Финансы и статистика, 2004. - 144 с.
7. Михайліченко Г. І. Практика організації туристичних подорожей : навч. посіб. / Г. І. Михайліченко. – К. : Київ. нац торг.-екон. ун-т, 2003. – 156 с.
8. Михайліченко Г.І., Єременко А. Ю Організація туристичних подорожей: навч. посіб. / - К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2011. В-392 с.
9. Про дипломатичний та службовий паспорти України : Указ Президента України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 04 лист. 2013 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/153/98>. – Назва з екрана.
10. Про захист прав споживачів : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 02 груд. 2012 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>. – Назва з екрана.
11. Про курорти : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 05 груд. 2012 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>. – Назва з екрана.
12. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 05 груд. 2013 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>. – Назва з екрана.
13. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 11 серп. 2013 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>. – Назва з екрана.
14. Про страхування : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 11 серп. 2013 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96>. – Назва з екрана.
15. Про туризм : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 09 лист. 2013 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/324/95>. – Назва з екрана.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

1. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу: Посібник / В. В. Безуглий. – К., 2003.
2. Будз М. Д., Постоловський Р. М., Троян С. С. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії) / М. Д. Будз. – К., 2000.
3. Восточная Европа. Путеводитель. Гл. ред. Послухаев А. В./ А. В. Послухаев. – Тверь, 1997.
4. Государства и территории мира: справочник. – М., 1999.
5. Горохов В. А., Лунц Л. Б. Парки мира/ В. А. Горохов -М., 1985.
6. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник/ І. А. Дубович. – Л., 2002.
7. Економічна і соціальна географія світу. Атлас для 10 класу. -К., 1997.

8. Истомин В. И., Лагутенко Б. Т. Страны мира: справочник туроператора и туриста/ В. И. Лагутенко. – М., 2000.
9. Кнець В. К. Країнознавство: Курс лекцій: В 2-х т./ В. К. Кнець. – Дніпропетровськ, 1998.
10. Курорты: Энциклопедический словарь. - М., 1983.
11. Любіцева О. О. Туристичні ринки світу: Навч. пос. / О. О. Любіцева. – К., 2003.
12. Максаковский В. П. Географическая картина мира / В. П. Максаковский. – Ярославль: Верхняя Волга, 1998.
13. Малая энциклопедия городов. – Харьков: Торсинг, 2000.
14. Малая энциклопедия стран. – Харьков: Торсинг, 2000.
15. Манро Д. Мир: страны, народы, достопримечательности: Англо-русский словарь / Д. Мандро. – М., 1999.
16. Мироненко Н.С. Страноведение / Н. С. Мироненко. – М.: Аспект Пресс, 2001.
17. Панов А. В. Основы країнознавства (Європа): Навч. пос. / А. В. Панов.– Ужгород, 1999.
18. Ровенчак І. І. Типологія країн світу / І. І. Ровенчак. – Л., 1997.
19. Романов А. А. Зарубежное туристическое страноведение: Уч. пос. / А. А. Ровенчак.– М., 2001.
20. Романов А. А., Саакянц Р. Г. География туризма: Уч. пос. / А. А. Романов.– М., 2002.
21. Сокровища человечества. Памятники истории, культуры и природные заповедники под охраной ЮНЕСКО.- М., 1997.
22. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу / В. І. Стафійчук.- К., 2009.- 427 с.
23. Страны мира: Полный универсальный информационный справочник. – М., 2003.
24. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму. Навч. пос. під заг. ред. проф. Любіцевої О. О./ О. О. Любіцева. - К., 2008.- 436 с.
25. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник / 2-ге вид. / В. М. Юрківський.– К.: Либідь, 2001. – 416 с.

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВИДИ ТУРИЗМУ

1. Бабкин А. В. Специальные виды туризма : учеб. пособие / А. В. Бабкин. - Ростов н/Д : Феникс, 2008. - 251 с.
2. Бурдейна А. В. Поїздки за кордон: працевлаштування, туризм, візові документи / А. В. Бурдейна ; Центр правових досліджень. - К. : Видавець Фурса С.Я., 2006. - 72 с.
3. Гонтаржевська Л. І. Ринок туристичних послуг в Україні : навч. посібник / Л. І. Гонтаржевська. - Донецьк : Східний видавничий дім, 2008. - 180 с.
4. Зорин И. В. Туризм как вид деятельности : учебник для вступников высш. учебн. заведений / И. В. Зорин, Т. П. Каверина, В. А. Квартальнов; Российская междунар. академия туризма. - 2-е изд., перераб. - М. : Финансы и статистика, - 2008. - 286 с.
5. Кабушкин Н. И. Организация туризма : учеб. пособие / Н. И. Кабушкин, А. П. Дурович, Н. И. Кабушкин, Т. М. Сергеева и др.; Под общ. ред. Н. И. Кабушкина и др. - Минск : Новое знание, 2003. - 632 с.
6. Квартальнов В. А. Туризм : учебник для образоват. учреждений турист. профиля / В. А. Квартальнов. - М. : Финансы и статистика, 2007. - 335 с.
7. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посібник / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. - К. : Знання, 2011. - 334 с.
8. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму : підручник / В. К. Кіптенко. - К. : Знання, 2010. - 502 с.
9. Король О. Д. Менеджмент туризму : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / О. Д. Король, М. П. Крачило ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2008. - 240 с.
10. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : навч. посібник / О. О. Любіцева. - К. : Альтерпрес, 2006. - 436 с.

11. Любіцева О. О. Туризмознавство: вступ до фаху : підручник для студ. вищ. навч. закл. / О. О. Любіцева, В. К. Бабарицька ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Київський ун-т, 2008. - 335 с.
12. Поклонський Ф. Ю. Теоретичні та практичні аспекти управління розвитком малого підприємства сфери туризму : монографія / Ф. Ю. Поклонський, К. А. Панасюк ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. - 207 с.
13. Свірідова Н. Д. Управління регіональним розвитком туризму: підручник / Свірідова Н. Д. ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. - Луганськ : Ноулідж, 2010. - 214 с.
14. Швец Ю. Ю. Формирование региональной системы управления инновационным развитием сферы туризма : монография / Ю. Ю. Швец. - Симф. : ДИАЙПИ, 2012. - 338 с.
15. Школа І. М. Менеджмент туризму : підручник для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Школа; О. П. Корольчук. - Чернівці : Книги - ХХІ, 2011. - 463 с.